

Årliga plan mot kränkande behandling

lå. 2016/17

Kungshamn/ Åsenskolans fritidshem, förskoleklass och grundskola

Bakgrund

Det finns i Sverige två lagar som har ett gemensamt syfte: Att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Bestämmelser om detta finns dels i 6 kap. skollagen (2010:800) dels i de delar av diskrimineringslagen (2008:567) som rör utbildningsområdet. Av diskrimineringslagen framgår att verksamheten ska upprätta en likabehandlingsplan medan det i skollagen framgår att verksamheten ska upprätta en årlig plan mot kränkande behandling. Det dokument du nu tar del av är Kungshamn- Åsenskolans årliga plan mot kränkande behandling. Denna plan omfattar såväl arbetet med likabehandling och mot diskriminering, som arbetet mot kränkande behandling.

Definition av centrala begrepp

Alla barn i förskolan/elever i skolan har rätt att vistas i skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom annan kränkande behandling. I denna årliga plan mot kränkande behandling används de definitioner av begrepp som återfinns i handledningen ”Lika rättigheter i skolan” som är en gemensam utgåva från Diskrimineringsombudsmannen (DO), Barn- och elevombudet (BEO), samt Skolinspektionen. Flera av de exempel nedan på vad som är exempelvis diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling är hämtade från denna skrift.

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan/skolan på osakliga grunder behandlar ett barn/en elev sämre än andra barn/elever och missgynandet har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, eller ålder. Diskriminering kan till exempel ske genom verksamhetens regler eller rutiner. Diskrimineringen kan vara direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att en individ missgynnas och att det har en koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara om en flicka eller pojke nekas göra ett visst val i skolan beroende på könstillhörighet. Indirekt diskriminering kan vara att man behandlar alla lika. Om en verksamhet har bestämmelser som verkar vara neutrala men missgynnar någon utifrån diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara att alla serveras samma mat trots att det finns individer som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier och annan kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om att någon gör något eller uppträder på ett sätt att det kränker ett barns/en elevs värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara exempelvis:

Fysiska: Slag, knuffar, puttas.

Verbala: Hot, retas, nedsättande tilltal, öknamn.

Psykosociala: Utfrysning, miner, grimaser, ignorera, gå iväg när någon kommer.

Texter och bilder: Lappar, sms, mms, foto, bilder, msn och meddelanden på olika webbcommunities.

Med trakasserier menas kränkande behandling som har samband med någon av de nämnda diskrimineringsgrunderna. Exempelvis att bli retad för att man som pojke har intressen eller gör något som är vanligast bland flickor.

Annan kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns/en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara exempelvis att retas, nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden, fysiskt våld, utfrysning, hota, knuffas eller dra någon i håret. Kränkningen kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter

Kungshamn- Åsensskolan kommer fortsätta arbetet under läsåret 2013-2014 med att vid flera tillfällen arbeta över klass- årskursgränserna. Detta vill vi göra därför att vi tror att eleverna kommer känna större trygghet. Eleverna får lära känna fler kamrater och vuxna. De vuxna som arbetar på skolan kommer också att få större kunskap om fler elever än idag. Vi har märkt att varje gång vi gjort detta under innevarande år har vi dragit positiva erfarenheter.

Att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Det förebyggande arbetet (allt man gör för att skapa ett bra klimat på skolan) syftar till att skapa en miljö på Kungshamn/Åsensskolan där alla elever kan känna sig trygga, säkra och få respekt.

Följande moment använder vi för att nå detta

- Trivselregler som tas fram i samarbete med eleverna vid varje höstterminsstart.
- Pedagogisk lunch personal äter tillsammans med eleverna. Klasserna i de lägre åldrarna har bestämda platser i matsalen.
- Vuxna ansvariga som cirkulerar på skolans hela område vid utelek/rast. Dessa vuxna bär reflexvästar så att de ska synas tydligt
- Stödja elevers egna initiativ.
- Löpande värdegrundsarbete genomsyrar arbetet i skolan, såsom filmer och samtal,
- I stort sett all personal har genom gått KOMET-utbildning, reflektionsmöten kring detta sker vid ett par tillfällen per termin
- De yngre eleverna arbetar med olika material såsom stegvis, Lionsquest, Komet, EQ
- Gemensamma aktiviteter i blandade åldrar, genomförs under hela läsåret både under skoltid och fritidstid
- Elevinflytande genom klassråd.
- Fortlöpande elevvårdsarbete i arbetslag och stödteam.
- Elevgenomgång i arbetslaget på mötestid 1 gång i månaden och hela skolan
- Genomgång av tillbudsrapporter kommer att ske vid ett APT per termin.
- Rutiner och struktur i klassrum, samling görs tillsammans vid terminsstart.
- Tvärgrupper vid ett flertal tillfällen under året.

Kartläggning och nulägesanalys

Kartläggningen har gjorts på lite olika sätt. På Åsensskolan har pedagogerna tillsammans med eleverna gått runt inne i skolan och ute på skolgården. Under tiden som de gick runt så fick eleverna berätta om var det bråk eller liknande. De berättade också om var det fungerade bra. Eleverna upplever att det är ofta bråk på fotbollsplanen om ingen vuxen är där. Språkbruket på Åsensskolan har blivit bättre under detta året. Överlag har det varit ett bra år på Åsensskolan, där kränkningarna blivit färre. Personalen arbetar konsekvent med detta och det har gett resultat!

Den negativa trenden med miner och fula tecken mellan eleverna fortsätter även detta år. I årets enkät var en ny fråga med gällande studiero, 83% av eleverna upplever att det får studiero på lektionerna. På frågan om vad vi vuxna kan göra för att förbättra trivseln på skolan, svarar eleverna att de vill att rastvärderna tar ett större ansvar. Att vi vuxna snabbare tar tag i händelser som sker på skolgården. Förra året tyckte ett flertal elever att skolgården skulle förbättras, men det har de inte nämnt i år. Personalens upplevelser av året som gått är att det varit mindre konflikter under året. Vi har arbetat aktivt med att få eleverna att ta hand om skolan, både när det gäller klotter och förstörelse av saker men också språkbruket mot varandra

De upplever att personalen är rättvis och att de vuxna hjälper till när det behövs att de vuxna gör sitt jobb!

På elevrådsmöten tas alltid värdegrundsfrågor upp och då framförallt våra mål.

Mål och åtgärder för arbetet med att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling läsåret 2016/17

Utifrån kartläggningarna har vi kommit fram till att:

- Studiero i klassrummet!
- Att bli medvetna om hur vi talar till varandra (Fortsatt arbete)
- Arbeta med få ett kroppsspråk som är positivt
- Arbeta för att minska elevernas fula tecken och miner
- Fritidsråd för att lyfta det som händer där!

Det är viktigt att de vuxna fortsätter att bära reflexvästar eller arbetsjackor när de är ute på elevernas raster. Arbetet med hur vi tilltalar varandra är alltid ett pågående arbete. Vi ska bli ännu bättre med kommunikationen med hemmen. För att få en bra start ska skolåret börja med en trivselvecka där vi blandar grupper och gör aktiviteter ihop.

Uppföljning sker juni 2017 då planen utvärderas.

Att upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi har alltid personal som är ute bland barnen när det har rast. Vi tar tag i händelser så fort de uppkommer, oftast räcker med ett samtal med de elever som är inblandade. På Klasserna har under året arbetet runt olika teman till exempel mobbning, skilsmässor etc. med hjälp av filmer och diskussionsfrågor. På Åsenskolan har man haft stormöten för att diskutera igenom gemensamma regler. På Åsenskolan kommer vi också ha ett fritidsråd ett par gånger per termin under kommande läsår.

Vi har alltid personal ute på elevernas raster men kartläggningen visade att eleverna tycker att det är för få vuxna ute. På utvecklingssamtalen ges det alltid tid för att diskutera hur eleverna trivs på skolan

Enligt skollagen har skolan skyldighet att anmäla, agera vid befarade trakasserier och kränkningar:

”Skollagen 6 kap.10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivande kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Att åtgärda och utreda uppgifter om trakasserier och kränkande behandling

Om en elev utsätts för trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en annan elev följs nedanstående plan:

1. Den lärare som upptäcker kränkningar skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas elevernas klasslärare.
2. Klassläraren och ytterligare en personal talar med den som utsätts för kränkningen för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att kränkningar inte får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till mentor om något händer innan dess. Dokumentera samtalet.
3. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och vad som nu beslutats. Dokumentera samtalen.
4. Meddela rektor vad som skett och vad som gjorts.
5. Rektor anmäler händelsen till huvudmannen.
6. Klassläraren och ytterligare en person talar sedan med den/de som utfört kränkningen, om flera personer deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra. Gör upp en plan för hur detta ska gå till. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare. Dokumentera samtalet.
7. Eleverna hålls under uppsikt.
8. Uppföljande samtal hålls enligt planering i steg 2 och 3. Därefter kontaktas föräldrarna igen för att delges information om hur det gått. Eleverna hålls även fortsättningsvis under uppsikt. Dokumentera samtalen.
9. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphört kallas de elever som utfört handlingen tillsammans med vårdnadshavare till samtal hos rektor och skolkurator, ett så kallat samrådsmöte. En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. Samtalet dokumenteras i samrådsprotokollet.
10. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev, vårdnadshavare, rektor och skolkurator. Även detta samtal dokumenteras i samrådsprotokollet.
11. Om kränkningarna eller trakasserier ändå inte upphört vidtas ytterligare åtgärder, t ex kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.

Om en elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling av en vuxen följs nedanstående plan:

1. Händelsen anmäls till rektor. Rektor för samtal med berörd personal.
2. Rektor anmäler till huvudmannen.
3. Vårdnadshavare informeras.
4. Rektor och huvudmannan utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentering görs.
5. Rektor följer upp ärendet med eleven och hans/hennes föräldrar.
6. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
7. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas kontakt med rektors chef. Eleven kan även vända sig till Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO).

Handlingsplan - konflikthantering vid tillfälligt bråk

Lyssna avskilt till varje barns version av konflikten: "Berätta vad som hände".

Ej skuldbelägga, värdera eller döma. Fråga inte "Varför gjorde du så?"

Bekräfta och benämna känslor som finns: "Jag förstår att du är arg, ledsen, besviken ..."

och så vidare.

Fråga barnet: "Hur kan du göra det bra igen? Hur kan du hjälpa honom/henne att bli glad igen?" Då lär sig barnet att göra förlåt, att gottgöra.

Fokusera på barnets positiva lösning istället för den negativa handlingen.

Dokumentera samtalet!

Uppföljning och utvärdering

Detta är Kungshamn- Åsenskolans Likabehandlingsplan mot kränkande behandling enligt nu gällande lagstiftning. Under året som gått har arbetet med att starta upp terminen med en trivselvecka där eleverna varit blandade i olika åldrar varit bra. Vi har under året använt dessa grupper vid ett flertal tillfällen ytterligare. (Kungshamns skola) Även på Åsen har vi arbetat över avdelningsgränserna under fritidstid och skoltid. Detta har också varit positivt och något vi ska fortsätta med under kommande året. Målet med detta arbete är att fler elever skulle lära känna varandra och att personalen skulle komma i kontakt med fler av skolans elever. Trots vårt arbete under året med hårda ord, miner och fula tecken så är inte problemen borta. Detta arbete kommer att fortsätta

under kommande läsår. Vi kommer att arbeta ännu hårdare med de elever som kränker andra, det viktigt att vi hittar andra sätt för dessa elever att hävda sig. Arbetet med studiero kommer att vara fokusområde under kommande år! Arbetet med enkäter och kompletterande intervjuer kommer att fortsätta under kommande läsår. Fritidsråd kommer att startas upp. Specifika frågor gällande trivsel på fritids kommer att ställas i elevenkäten. Föräldrar som har sitt barn på fritids kommer att ges möjlighet att svara på en enkät om hur de uppfattar hur deras barn trivs. Skolan är mycket glada för att vi har så engagerade föräldrar i föräldrarådet. Deras arbete under året har varit värdefullt för att öka trivseln och gemenskapen på Kungshamn- Åsensskolan.

Så här har vi arbetat fram och levandegjort innehållet i denna plan

Personalen har arbetat fram ett förslag till ny plan och gjort en kartläggning tillsammans med de yngre eleverna. Alla elever har besvarat två enkäter en på hösten och en på våren. Ett antal elever i årskurs fyra har intervjuats. Föräldrarna informeras om arbetet och lagstiftningen på föräldramöten. Föräldrarna har även fått tillfälle att komma med idéer på aktiviteter i arbetet med likabehandlingsplanen. Planen ligger också ute på skolans hemsida.

Kontaktuppgifter

Ansvarig för verksamheten

Michael Rung
0523-66 46 61
Michael.rung@sotenas.se

Skolinspektionen

Tel: 08-586 080 00

Barn- och elevombudet

Tel: 08-586 080 00

Diskrimineringsombudsmannen (DO)

Tel: 08-120 20 820

Denna plan gäller till och med den 31/8 2017

Michael Rung
Rektor Kungshamn- Åsensskolan